

30. marts 2004

Fødevareøkonomisk Institut

Afdeling for Jordbrugets Driftsøkonomi og Jordbrugspolitisk Afdeling

Danmarks Miljøundersøgelser

Afd. for systemanalyse

Analyser af omkostninger ved oppositionens udspil til Vandmiljøplan III

Fødevareøkonomisk Institut og Danmarks Miljøundersøgelser har foretaget en vurdering af omkostningerne ved det udspil til Vandmiljøplan III som partierne S, SF, B, EL og KD præsenterede den 24. marts. Forslaget har tre hovedelementer omfattende en halvering af fosforudledningen, reduktion af kvælstofudvaskningen med 20 pct. inden 2010 og etablering af yderligere naturarealer på 600.000 ha inden 2025. Grundet den korte tidsfrist har det ikke været muligt at gennemføre omfattende analyser, hvorfor de angivne omkostninger er baseret på den frembragte viden i forarbejdet til VMPIII.

Grundet de mange omfattende virkemidler vil der være betydeligt overlap mellem disse, ligesom de kan kombineres på mange måder for at opnå den ønskede effekt for kvælstof, fosfor og natur. Dette sammen med den korte tidshorisont for gennemførelse af nogle af initiativerne betyder, at omkostninger og effekter på udvaskningen, skal tages med forbehold.

Ud fra de anvendte virkemidler er det vurderet at forslaget samlet vil betyde en reduktion af det samlede landbrugsareal med 600.000 ha og en reduktion af husdyrproduktionen med 485.000 dyreenheder.

De direkte offentlige udgifter til jordkøb beløber sig til 6,3 mia. kr. årligt frem mod 2010 og 1,9 mia. kr. årligt i perioden fra 2010 til 2025. De samlede udgifter udgør 60 mia. kr. i perioden frem til 2025. Dertil kommer naturpleje der koster 0,1 – 2,1 mia. kr. årligt.

Erhvervets årlige omkostninger stiger med ca. 480-530 mio. kr. som følge af den lavere husdyrproduktion, hvortil kommer 700 – 1.100 mio. kr. som følge af andre virkemidler. Det vurderes, at indtjeningsstab i markdriften udgør 1,1 - 1,4 mia. kr. årligt, hvilket dækkes af den udbetalte erstatning. Det skal pointeres, at den korte tidshorisont øger omkostningerne betydeligt.

Effekterne på beskæftigelsen udgør 17 – 27.000 årsværk årligt, hvoraf cirka halvdelen er i de primære erhverv, mens resten er i følgeerhverv. Effekten på beskæftigelsen vil på længere sigt være noget mindre. Den samlede værditilvækst i følgeerhverv reduceres med 6,5 – 10 mia. kr. årligt.